

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

# התוועדות

כבוד קדושת

## אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבנ"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש



יום ב' דחג השבועות, ה'תשכ"ז

חלק א – יו"ל לש"פ נשא, בי סיון, ה'תשע"א



יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ואחת לבריאה

– ופרצת –

מאתיים וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל

בס"ד.

## פתח דבר

לקראת ש"פ נשא, ב' סיון הבעל"ט, הננו מוציאים לאור חלק ראשון מהתוועדות יום ב' דחג השבועות ה'תשכ"ז, הנחה בלתי מוגה — (המשך ההתוועדות י"ל אי"ה בשבועות הקרובים).

\*

בתור הוספה — כמה מכתבים (תדפיס מכרכי אגרות-קודש, שמכינים עתה לדפוס).

\*

ויה"ר שנזכה תיכף ומיד ממש לקיום היעוד "הקיצו ורננו גו'", ומלכנו נשיאנו בראשם, וישמיענו נפלאות מתורתו, "תורה חדשה מאתי תצא".

## ועד הנחות בלה"ק

ראש חודש מתן תורה, ה'תשע"א (ופרצת),  
מאתיים וחמישים שנה להסתלקות-הילולא של כ"ק הבעש"ט ז"ל  
ברוקלין, נ.י.

©

Published and Copyright 2011 by  
**LAHAK HANOCHOS INC.**

788 Eastern Parkway Suite #408 Brooklyn, New York 11213

Tel. (718) 604-2610 • Fax. (206) 666-1770

E-mail: [info@lahak.org](mailto:info@lahak.org) • Internet: <http://www.lahak.org>

The Kehot Logo is a registered trademark of Merkos L'inyonei Chinuch, Inc.

5771 • 2011

*Printed in the United States of America*

---

נדפס באדיבות דפוס  
The PrintHouse  
538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237  
(718) 628-6700

נסדר והוכן לדפוס  
על ידי חיים שאול בן חנה  
בדפוס „ועד הנחות בלה"ק"  
Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770

סדר ועימוד בתכנת „תג". הפצה בארצות-הברית: (718) 735-4585

### בס"ד. שיחת יום ב' דחג השבועות, ה'תשכ"ז.

בלתי מוגה

כ"ק אדמו"ר שליט"א נטל ידיו הק' לסעודה.

א. בחג השבועות ישנם כו"כ מאורעות ופרטים, וכיון שהעובדה שכולם באים ביום אחד, אינה באקראי — שהרי אפילו בעניני העולם אין דבר שהוא באקראי, ועאכו"כ שענינים הקשורים עם בני", ועאכו"כ עניני תומ"צ, אינם באקראי — הרי מובן שכל הענינים של חג השבועות קשורים ושייכים זל"ז.

וכיון שגם סדר הענינים (שענין פלוני קודם לחבירו) אינו באקראי, דכיון שמדובר אודות עניני תומ"צ, הרי זה מוכרח להיות בכוונה. וכפי שמצינו שהחילוק בסדר הענינים נוגע גם להלכה, ולדוגמא: החילוק בין סתם ואח"כ מחלוקת למחלוקת ואח"כ סתם<sup>1</sup>, וכן בנוגע לכלל ופרט וכלל<sup>2</sup>, וכן הענין שכל הקודם לחבירו קודם במעלה<sup>3</sup>, שמזה מובן שגם הסדר הוא בכוונה, והוא חלק מתורה והוראה — יש להתחיל בענין הראשון:

הענין הראשון של חג השבועות הוא: "זמן מתן תורתנו" — כפי שתיקנו אנשי כנסת הגדולה לומר בנוסח תפלת העמידה: "יום חג השבועות הזה, זמן מתן תורתנו", והיינו, שבחג השבועות ניתנה התורה<sup>4</sup>.

ב. ולכאורה צריך להבין:

איתא בגמרא במסכת יומא<sup>5</sup>: "אברהם אבינו זקן ויושב בישיבה הי' .. יצחק אבינו זקן ויושב בישיבה הי' .. יעקב אבינו זקן ויושב בישיבה הי'". ולא רק בארץ ישראל, אלא גם בגלות למדו תורה — "היו במצרים ישיבה עמהם", ולא עוד אלא שלפני הירידה למצרים נאמר<sup>6</sup> "ואת יהודה שלח גו' להורות לפניו גשנה", "לתקן לו בית תלמוד שמשם תצא

זו באו כמה ענינים בפירוט ובהרחבה — מהנחה בלתי מוגה, וכמה ענינים צוינו ללקו"ש.

(5) פרטי הדברים בזה — ראה בשיחה המוגהת (לקו"ש שם ע' 21).

(6) כח, ב.

(7) ויגש מו, כח.

(1) ראה יבמות מב, ב. וש"נ.

(2) ראה עירובין כז, ב. וש"נ.

(3) ראה ברכות מא, א.

(4) תוכן התוועדות זו — ע"ד ג' הענינים דחג השבועות: מ"ת, ההסתלקות של דוד ושל הבעש"ט — הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונרפס בלקו"ש ח"ח ע' 21 ואילך. במהדורא

הוראה<sup>8</sup>, והיינו, לפי שיהודי הוא בעה"ב גם על הגלות, ולכן יש ביכלתו לפעול שעוד לפני שהולך לגלות, תהי' שם ישיבה.

וא"כ, מה נתחדש במתן-תורה, בה בשעה שעוד לפני"ז הי' כבר ענין התורה?

והענין בזה — כמבואר בחסידות<sup>9</sup> מ"ש במדרש<sup>10</sup> "כל המצוות שעשו לפניך האבות ריחות היו, אבל אנו שמן תורק שמך<sup>11</sup>, כאדם שמריק מכלי לכלי כו", שהחילוק בין "ריחות" ל"שמן" הוא, שע"י הריח יכולים רק לדעת שישנה מציאות הדבר, ויכולים לידע גם כמה תכונות שלו, אבל לא מקבלים את עצם הדבר; משא"כ "שמן תורק", כמו המריק מכלי לכלי, שאותו הדבר שהי' בכלי הקודם מגיע לכלי השני, כך, שלא זו בלבד שיודע שישנו מציאות כזו, ולא זו בלבד שיש לו הבנה והשגה בדבר, אלא יש בידו עצם הדבר.

וזהו מה שנפעל במ"ת — שעצם התורה כפי שהיא למעלה, חכמתו של הקב"ה, ו"נעלמה מעיני כל חי"<sup>12</sup>, הרי היא באה למטה,

— ואדרבה, עיקר התורה היא למטה, שהרי "לא בשמים היא"<sup>13</sup>, והקב"ה בעצמו אומר למלאכי השרת "אני ואתם נלך אצל ב"ד של מטה"<sup>14</sup>, ואפילו בשעה שיש חילוקי דעות, אומר הקב"ה "נצחוני בני נצחוני"<sup>15</sup> —

ובאופן שהתורה חודרת את כל מציאות האדם ומתעצמת עמו, ועד שתמורת היותה תחילה "תורת ה'", הרי היא נעשית "תורתו"<sup>16</sup>, ש"נקראת על שמו"<sup>17</sup>, וכמודגש גם בדברי הגמרא<sup>18</sup>: "רב ששת . . אמר חדאי נפשאי לך קראי לך תנאי" (שמחי נפשי בשבילך ולצורךך שניתי וקריתי), והיינו, שהחידוש דמ"ת הוא ביחס לנפש האדם ("נפשאי"), שהתורה כפי שהיא למעלה מתעצמת עמו, ועד כדי כך, שכאשר רואים יהודי חי, נשמה בגוף, מהלך בעולם למטה, יכולים לומר שמהלכת תורה חי' ("דאָס גייט אַ לעבעדיקע תורה")!

וזהו גם הביאור על גודל ההפתעה ("איבעראַשונג") והרעש

(8) פרש"י עה"פ — מתנחומא (באבער)	(12) איוב כח, כא.
שם יב. ועוד.	(13) נצבים ל, יב. וראה ב"מ נט, ב.
(9) המשך חה"ש תש"ו (סה"מ תש"ו ע' 95 ואילך). וראה גם לקו"ש ח"ח ע' 58 ואילך. ועוד.	(14) דב"ר פ"ב, יד. וראה שמו"ר פט"ו, ב.
(10) שהש"ר פ"א, ג (א).	(15) ב"מ שם.
(11) שה"ש א, ג.	(16) תהלים א, ב.
	(17) ע"ז יט, א. וראה קידושין לב, רע"ב.
	(18) פסחים סח, ב (ובפרש"י).

(“שטורעם”) שהיו במ”ת, כדברי המדרש<sup>19</sup> שבשעת מ”ת “צפור לא צווח עוף לא פרח שור לא געה כו” — אף שענין התורה הי’ כבר מקודם לכן — כיון שבמ”ת נפעל ענין חדש, שהתורה כפי שהיא למעלה, תומשך למטה ותתעצם עם האדם, ועד שתפעל גם על נכסיו, שלכן “שור לא געה כו”, שכולם נעשים בבחי’ דומם מצד הענין דמ”ת.

ג. וענין זה שייך (לא רק לצדיקים גדולים, חכמים גדולים או עובדים גדולים, אלא) לכאו”א מישראל:

איתא בפרקי דר”א<sup>20</sup> שכל הנשמות של בני, גם אלו שיהיו בדורות הבאים, היו במעמד הר סיני, ולכולם אמר הקב”ה בלשון יחיד: “אנכי הוי’ אלקיך אשר הוצאתיך גו”<sup>21</sup>, ועד שגם משה רבינו הוצרך לירד מן ההר (כדי שלא יחשבו שהדיבור אינו מהקב”ה<sup>22</sup>) ולהיות בבחי’ מקבל יחד עם כל בני — כיון שהתורה כולה, פשט רמז דרוש וסוד, ניתנה לכל בני בשוה.

וזהו גם הטעם לכך ש”כל אדם מישראל צריך לבוא בגלגולים רבים עד שיקיים כל תרי”ג מצות התורה”<sup>23</sup>,

וגם בנוגע ל”מצוות התלויות במלך” — הרי אין הפירוש שכל ישראל פטורים ממצוות אלו; כל אחד מישראל חייב גם במצוות אלו, אלא שזהו באופן שהמלך “מוציא כל ישראל כי הוא כללות כולם כו”<sup>24</sup>, והיינו, שזהו ע”ד שיש מצוות שמקיימים ע”י היד, יש מצוות שמקיימים ע”י הרגל, ויש מצוות שמקיימים ע”י הלב, ועד”ז בנדו”ד, שמצוות אלו מקיימים ע”י המלך, ש”לבו הוא לב כל קהל ישראל” (כמ”ש הרמב”ם<sup>25</sup>).

ונקודת הענין — שלכל אחד ביחוד ניתנו כל התורה וכל המצוות, אלא שבאופן הקיום יש גדרים שונים; יש מצוות שכל אחד מקיים בעצמו, ויש מצוות שבשביל קיומם יש צורך בצירוף הזולת, כמו בלימוד התורה, שצריך להיות “בדיבוק חברים”<sup>26</sup>, ולא “בד בבד”<sup>27</sup>, וכן בנוגע לכל דבר שבקדושה (וכדאיתא בשערי קדושה להרח”ו<sup>28</sup> שזהו מצות עשה

(24) אגה”ק שם. וראה לקו”ש חי”ח ע’ 192 הערה 55 ובשוה”ג שם.  
(25) הלי’ מלכים פ”ג ה”ו.  
(26) אבות פ”ו מ”ו.  
(27) ברכות סג, ב. וש”נ.  
(28) ח”א ש”ד. וראה גם לקו”שחי”ב ע’ 213.

(19) שמו”ר ספכ”ט.  
(20) פמ”א.  
(21) יתרו כ, ב.  
(22)  
(23) תניא אגה”ק סכ”ט (קמח, ב) — בשם האריז”ל. וראה גם הלי’ ת”ת לאדה”ז פ”א ה”ד.

דאורייתא) שצריך להיות בעשרה דוקא<sup>29</sup>, ועד ל"ברכת חכם הרזים" שבשביל זה יש צורך בששים ריבוא מישראל<sup>30</sup>.

וזהו הענין דמ"ת, שאז נאמר לכאו"א מישראל "אנכי הוי' אלקיך", ש"הוי'", הי' הוה ויהי' כאחד<sup>31</sup>, נעשה "אלקיך", כחך (כדאיתא בשו"ע<sup>32</sup> בפירוש כוונת שם אלקים, שהוא "בעל הכחות כו'") וחיותך, ולכן יש לכאו"א את הכחות הדרושים למלא ולפעול כל זאת, אלא שיש חילוקים באופן הפעולה — יש ענינים שפועלים ע"י יגיעה, יש ענינים שפועלים בנקל, ויש ענינים שבאים בהעדר היגיעה לגמרי, ועד למצות שכחה שקיומה הוא (לא רק בהעדר יגיעה, אלא גם) בהעדר ידיעה; אבל כאו"א יכול לפעול זאת, כיון שניתנו לו הכחות בשעת מ"ת.

וכאשר פועלים זאת — הנה עז"נ<sup>33</sup> "אם בחוקתי תלכו גוי' ועשיתם אותם", אזי "ונתתי גשמיכם בעתם וגוי'", עם כל הברכות המנויות בפרשה, עד "ואולך אתכם קוממיות"<sup>34</sup>, בביאת משיח צדקנו, בקרוב ממש.

\* \* \*

ד. אע"פ שכללות הענין דמ"ת הי' מלמעלה, ובלשון המדרש<sup>35</sup>: "אני המתחיל", ולא עוד אלא שאפילו קבלת התורה אינה יכולה להיות ע"י עבודת הנבראים מצד עצמה, כפי שמצינו אפילו משה רבינו (שהתורה "נקראת על שמו"<sup>36</sup>, כמ"ש<sup>37</sup> "זכרו תורת משה עבדי"), שהוצרך לקבל תורה במתנה מלמעלה, כדברי הגמרא<sup>38</sup> ש"הי' משה למד תורה ומשכחה, עד שניתנה לו במתנה" — מ"מ, הוצרך להיות איזה ענין של הכנה (באופן של "ריחות" עכ"פ) כמה דורות לפני מ"ת.

וכמו"כ בנוגע לקיום המצוות — שאע"פ שהמצוות שקיימו האבות לא פעלו שינוי בעצם הדבר הגשמי נוכפי שמצינו בנוגע ליעקב, שאף שע"י ה"מקלות" פעל את ענין התפילין (כדאיתא בזהר<sup>39</sup>), מ"מ, לא

(29) ראה תניא אגה"ק סכ"ג (קלה, סע"ב). ועוד.

(30) ברכות נח, א.

(31) זח"ג רנו, סע"ב. פרדס ש"א פ"ט. פט, א. שמו"ר פ"ל, ד. וש"נ.

(32) תניא שעהיוה"א פ"ז (פב, א).

(33) מלאכי ג, כב.

(34) נדרים לח, סע"א.

(35) ר"פ בחוקותי.

(36) ראה זח"א קסא, ב ואילך. מאמרי

(37) אדה"ז תקס"ב ע' יב. אוה"ת ויצא רכג, ב.

(38) שמו"ר פי"ב, ג. תנחומא וארא טו. ועוד.

נעשה שינוי במקלות עצמם], ורק לאחרי מ"ת פועלים המצוות שינוי בגוף הדבר<sup>40</sup>, מ"מ, היתה עבודת האבות הכנה למ"ת.

ה. ולאמיתו של דבר, הנה גם לאחרי מ"ת לא היתה עדיין תכלית השלימות בפעולת המצוות לחדור בדבר הגשמי, אלא רק הכנה לתכלית השלימות בענין זה, שנפעלה ע"י דוד המלך — שזהו הענין השני בחג השבועות, שבו היתה הסתלקות דוד<sup>41</sup> (והרי ביום ההסתלקות עולים "כל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי חייו", "כל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו . . מתגלה ומאיר . . מלמעלה למטה"<sup>42</sup>), ובמילא הרי זה גם היום שבו התחילה מלכותו של שלמה — שאז נשלם החידוש של מ"ת ("קיימא סיהרא באשלמותא")<sup>43</sup>, שאלקות חודר את כל מציאות העולם.

והענין בזה:

דוד המלך — כבש ארצות כו', ופעל את המשך מלכותו של שלמה בדרך מנוחה (ללא צורך במלחמה), כמ"ש<sup>44</sup> "וישב שלמה על כסא הוי", ומכל הארצות באו כל אלו שהגיע אליהם "שמע שלמה", והביאו לו מתנות כו'<sup>45</sup>, כך, שענין הברורים נפעל בדרך ממילא, בדרך מנוחה<sup>46</sup>. ועי"ז נפעל שיתגלה בעולם ש"לה' הארץ ומלואה"<sup>47</sup>.

כלומר: גם לפני"ז הי' הענין ד"לה' הארץ ומלואה", אבל, לא ידעו ולא הרגישו זאת, עד שבאו דוד ושלמה ופעלו שמכל הארצות יביאו מתנות ליהודי שיושב בירושלים "על כסא ה'!" — "כסא ה' בירושלים, הי' גם לפני"ז; אבל עכשיו, ישב יהודי על כסא ה' — "וישב שלמה על כסא ה'", ובגלל זה באו מכל הארצות והביאו לו מתנות, ללא צורך במלחמות, אלא בגלל שכך צריך להיות — מפני ש"לה' הארץ ומלואה". ועוד זאת, שדוד המלך הכין את כל הענינים הדרושים לבנין

43 ראה לקו"ש שם ע' 24 ובהנסמן שם.

44 דברי הימים-א כט, כג.

45 ראה מלכים-א ה ואילך. שם יו"ד.

46 ראה תו"א בראשית ה, סע"ד ואילך.

לקו"ת במדבר ד, א. ובכ"מ.

47 תהלים כד, א.

40 ראה לקו"ש חט"ז ע' 212 ואילך.

רש"י.

41 פרטי הדברים בזה — ראה בשיחה

המוגהת (לקו"ש הנ"ל (ח"ח) ע' 21-22

ובהערות)\*.

42 תניא אגה"ק סז"ך-וכ"ח.

לעצרת, להיותו "יום טבוח", כפי שמבאר רבינו הזקן בשו"ע (או"ח סתצ"ד סי"ט), שלכן אסור להתענות בו מעיקר הדין (לא רק "מחמת מנהג בעלמא" כמו באסרו"חג של שאר הימים טובים).

(\* בנוגע להסתירה בין מארז"ל ש"דוד מת בעצרת" למארז"ל שנסתלק בשבת, אף שעצרת אינו חל בשבת — נתבאר גם ש"ל ש"עצרת" יכול להקרא מוצאי חג השבועות, ששייך

ביהמ"ק ע"י שלמה, שאז נעשה הענין ד"מנוחה ונחלה"<sup>48</sup>, ולא כמו במשכן שעליו נאמר<sup>49</sup> "ואהי' מתהלך באוהל".

ונמצא, שרק בזמן דוד ושלמה חדרה התורה בכל העולם; ואילו כל מה שנעשה במשך הזמן שלפנ"ז (גם לאחרי מ"ת) — כיבוש הארץ ע"י יהושע "ראש לכובשים"<sup>50</sup>, ועוד לפנ"ז, התחלת הכיבוש בפועל ע"י משה רבינו בנוגע לנחלת בני ראובן ובני גד וחצי שבט מנשה (וכן מה שפעל ע"י ראיית ארץ ישראל שלאח"ז יוכל להיות כיבוש הארץ<sup>51</sup>, ועד לדברי הרגצ'ובי<sup>52</sup> שע"י ראיית ארץ ישראל המשיך משה רבינו קדושה באויר ארץ ישראל) — הי' רק הכנה לשלימות שנפעלה בזמן דוד ושלמה.

ו. אמנם, תכלית השלימות דכל הנ"ל תהי' בזמן המשיח:

כשם שהשלימות של הענין הראשון, כללות הענין דמ"ת, תהי' בשעה שיקויים היעוד "ואולך אתכם קוממיות" — כך גם השלימות של הענין השני, ענינו של דוד, שאלקות חודר בעולם, תהי' בביאת המשיח. והענין בזה — שגם משיח קשור עם דוד המלך, כמ"ש<sup>53</sup> "ודוד עבדי נשיא להם לעולם", וכפי שמצינו ברמב"ם<sup>54</sup> בנוגע לסימנים של ביאת המשיח: "יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה . . כדוד אביו וכו'". וכמוכן גם ממה שאומרים בנוסח ברכת קידוש לבנה — שקשור עם הענין ד"דוד מלך ישראל חי וקיים"<sup>55</sup> — "שהם עתידים להתחדש כמותה"<sup>56</sup>, שענין זה יהי' לאחר ביאת המשיח, שאז יהי' גמר ושלמות החידוש שנפעל ע"י דוד המלך.

וכאמור, גם השלימות של הענין דמ"ת תהי' בביאת המשיח, שהרי אמרו רז"ל<sup>57</sup> על הפסוק<sup>58</sup> "חרות על הלוחות", "אין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה", והרי אמיתית ענין החירות תהי' בביאת המשיח, כאשר יקויים היעוד<sup>59</sup> "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ".

\* \* \*

(48) פ' ראה יב, ט ובספרי ופרש"י. זבחים	(53) יחזקאל לז, כה.
ק"ט, א.	(54) הל' מלכים ספ"א.
(49) שמואל"ב ז, ז.	(55) ר"ה כה, א.
(50) פתיחתא דאסת"ר יו"ד.	(56) סנהדרין מב, א.
(51) ראה גם לקו"ש חכ"ח ס"ע 212	(57) אבות פ"ו מ"ב.
ראילך.	(58) תשא לב, טז.
(52) צפע"נ עה"ת ברכה לד, א. וש"נ.	(59) זכרי' יג, ב.



ז. לאחרי שני ענינים הנ"ל, נתינת התורה מלמעלה (לאחרי ההכנה המתאימה בדרך הכנה עכ"פ), והענין של גילוי אלקות בעולם שנפעל ע"י דוד המלך — בא הענין השלישי שבחג השבועות, שפעל הבעש"ט (שהסתלקותו היתה בחג השבועות<sup>60</sup>), ע"י פנימיות התורה.

ובהקדמה:

גם לאחרי הפעולה של דוד המלך בנוגע לגילוי אלקות בעולם, נשאר עדיין ענין של התחלקות — "עשר קדושות הן"<sup>61</sup>, עשר דרגות בקדושה זו למעלה מזו, עד לקדש הקדשים, ששם הי' נכנס כהן גדול "אחת בשנה"<sup>62</sup> בלבד, משא"כ שאר המקומות, שאר האנשים, והכה"ג עצמו בשאר ימות השנה, ואפילו ביוהכ"פ עצמו, שלא בשעת עבודה זו — היו בדרגא שלמטה מזה.

אמנם, השלימות האמיתית היא — גילוי אלקות בכל מקום בשוה, ללא התחלקות, והיינו, שהעולם כולו נעשה "דירה" לעצמותו ית', כמו "דירה" שמיועדת לעצם האדם, ובנוגע לדירת המלך — נמצא בה עצם המלך, שהרי הדין הוא שאין רואים את המלך כשהוא ערום<sup>63</sup>, אלא הוא לבוש תמיד בלבושים, אבל ישנו זמן שהמלך צריך להחליף את לבושו, מהלבוש שלובש בהיות בשדה ללבוש שלובש בשבתו בהיכלו, ואז נמצא במקום מסויים בדירתו ללא לבושים; ושלימות זו תהי' לעתיד לבוא — שאז יהי' העולם כולו דירה לעצמותו ית', כמ"ש<sup>64</sup> "ולא יכנף עוד מוריך", והיינו, שיהי' גילוי אלקות בלי שום לבוש.

אבל לפני"ז, אפילו בזמן דוד ושלמה, הי' ענין של התחלקות — שהמקום הצנוע שבו נמצא עצם המלך הי' רק בקדש הקדשים, כפי שנקרא בתנ"ך<sup>65</sup> בשם "חדר המטות"; אבל, המעמד ומצב שבזמן דוד ושלמה הי' הכנה שעיי"ז יוכלו אח"כ לפעול שהעולם כולו יהי' דירה לו ית'.

ואף שענין זה יהי' בעיקר לעתיד לבוא — הרי זה התחיל כבר ע"י הבעש"ט שגילה פנימיות התורה, סתים דאורייתא, שפועלת גילוי אלקות בכל העולם, ללא התחלקות.

ח. והביאור בזה:

(60) ראה לקו"ש הנ"ל (ח"ח) ע' 22  
 (61) כלים פ"א מ"ו.  
 (62) ס"פ תצוה. אחרי טז, לד.  
 (63) סנהדרין כב, א (במשנה).  
 (64) ישעי' ל, כ. וראה תניא פל"ו (מו, א).  
 (65) מלכים"ב יא, ב ובפרש"י.

גליא דתורה — קשורה עם גליא דקוב"ה וגליא דנשמתא<sup>66</sup>, וכן בנוגע לעולם — שנברא בשביל התורה ובשביל ישראל<sup>67</sup> — הרי זה קשור עם גליא דעולם. ומצד גליא — גליא דהעולם, דנשמתא, דתורה ודקוב"ה — ישנם חילוקי דרגות, ולכן כאשר מאיר רק גליא דקוב"ה, בחי' ממכ"ע, בגליא דהעולם, אזי יש התחלקות בעולם.

משא"כ בסתים — כיון שקשור עם העצם, אין בו התחלקות, שהרי העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו<sup>68</sup>, ולכן, כאשר מאיר סתים דקוב"ה בעולם, אזי מתגלה הסתים שבעולם, ואז מאיר גילוי אלקות בכל מקום, ללא התחלקות, והיינו, שהעצם מאיר בחוץ לארץ כמו בקדש הקדשים, כי, גם ע"י חלק קטן מהעצם לוקחים את העצם כולו.

אמנם, כדי שיאיר סתים דקוב"ה בעולם — הרי זה מתחיל מהתורה (כמו בכל עניני העולם), ע"י סתים דאורייתא, שעל ידה מתגלה סתים דקוב"ה בסתים דנשמתא, באופן שבנ"י נעשים מציאות אחת עם הקב"ה.

והענין בזה — כמבואר בלקוטי תורה<sup>69</sup> שהקשר של נש"י עם הקב"ה הוא "לא כמו הבן שנלקח ממוח האב ונפרד ממנו אח"כ .. ויש בן שאין לו מס"נ, וגם אינו מחויב ע"פ הדין, כי חייך קודמין<sup>70</sup>, ואבידתו ואבידת אביו אבידתו קודמת כו"<sup>71</sup>, וזה מחמת שהוא נהי' מהות בפ"ע, אך הנשמה אינו כך, רק כולא חד, ואינה נפרדת ממנו ית' כלל .. לכן מוכרח להיות לה אהבה אפי' בכל לבבך ובכל נפשך במס"נ ממש".

ומובן, שהמס"נ צ"ל לא בשביל קבלת שכר — שהרי אז אין זו מס"נ, כי אם "עסק טוב" ("א' גוטער געשעפט"), כיון שכדאי לו למסור נפשו כדי שיזכה לעולם הבא.

ובמכ"ש וק"ו ממ"ש הרמב"ם<sup>72</sup> (מדברי הספרי<sup>73</sup>) "אל יאמר אדם הריני עושה מצוות התורה .. כדי שאקבל כל הברכות הכתובות בה ("בשביל שאהי' עשיר"<sup>74</sup>) או כדי שאזכה לחיי העולם הבא", אלא שאעפ"כ "אמרו חכמים<sup>75</sup> לעולם יעסוק אדם בתורה ואפילו שלא לשמה כו'" [נוכחו במצות תפילין, שאין להמתין עד שיגיע לדרגא שיעשה זאת

(71) שם לג, א (במשנה).

(72) הלי' תשובה רפ"י.

(73) עקב יא, יג.

(74) שם ה"ד.

(75) פסחים נ, ב. וש"נ.

(66) ראה זח"ג עג, א.

(67) פרש"י ורמב"ן ר"פ בראשית.

(68) ראה כתר שם טוב (הוצאת תשנ"ט)

בהוספות סרכ"ז. וש"נ.

(69) דרושי ר"ה סב, ד.

(70) ב"מ סב, א.

רק בגלל שזוהי מצות הבורא, ולולי זאת לא יקיים מצות תפילין], אבל התכלית היא — שתהי' העבודה "לשמה"; ועאכו"כ בנוגע לענין המס"נ, שצריך להיות רק בשביל הקב"ה.

וכל זה — בגלל שבנ"י הם בנים להקב"ה.

אך עדיין אין זה מספיק בשביל לחייב ענין של מס"נ, כיון שזהו היפך הדין ש"חייך קודמין", ו"ואבידתו ואבידת אביו אבידתו קודמת", והרי אמרו רז"ל<sup>76</sup> "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות?"

והביאור בזה, גם ע"פ נגלה — כאמור לעיל שהדין ש"חייך קודמין" הוא בגלל שהוא מציאות בפני עצמו, ולכן, למרות החיוב "וחי אחיך עמך"<sup>77</sup>, הנה כאשר יש רק קיתון אחד של מים, אזי חייך קודמין<sup>78</sup>; אבל הנשמה אינה מציאות בפני עצמה, אלא היא "חלק אלקה ממעל (וכפי שמוסיף רבינו הזקן) ממש"<sup>78</sup>, וכפי שמבאר כ"ק מו"ח אדמו"ר<sup>79</sup>, שגם בהיותה בעוה"ז הגשמי, באופן של ממשות ("ממש"), הרי היא "חלק אלקה ממעל", ולא דבר נפרד, ולכן ישנו חיוב של מס"נ.

וענין זה מתגלה כאשר מאיר בחי' סתים דקוב"ה בסתים דנשמה; וכדי שיאיר סתים דקוב"ה בסתים דנשמתא — הרי זה ע"י סתים דאורייתא, ואז מאיר גם בעולם סתים דקוב"ה, בחי' העצם, ולכן הרי זה מאיר בכל העולם בשוה, ללא התחלקות, כנ"ל שגם ע"י חלק קטן של העצם לוקחים את העצם כולו.

ט. וענין זה התחיל לבוא בפועל ובגלוי ע"י הבעש"ט:

ענינו של הבעש"ט — שהתחיל לגלות ולפרסם פנימיות התורה, סתים דאורייתא, בדיבור ובכתב ובדפוס, ומסר בשם משיח [כפי שכבר נדפס<sup>80</sup>, וכפתגם הצ"צ (שנמסר ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר<sup>81</sup>) שדבר שבדפוס הוא לדורי דורות] שכאשר יפוצו מעינותיך חוצה אזי תהי' ביאת המשיח ("אתי מר"), שאז יקויים היעוד "ולא יכנף עוד מוריך" (כנ"ל), וההתחלה בזה היא ע"י יפוצו מעינותיך חוצה, הפצת פנימיות התורה, כיון שע"י סתים דאורייתא לוקחים את העצם, כנ"ל.

וזהו גם הדיוק שפנימיות התורה נקראת בשם "מעיינותיך" — שגם "מעייין" אין בו חילוקים (כמו בחי' סתים שלמעלה מהתחלקות),

(79) ראה "מ"מ, הגהות והערות קצרות לתניא שם (ע' לד ואילך). וש"נ.  
(80) כש"ט בתחלתו. ובכ"מ.  
(81) אג"ק שלו ח"ב ע' שפב.

(76) שמו"ר פ"ל, ט.  
(77) בהר כה, לו.  
(78) תניא רפ"ב.

שהרי מטהר בכל שהוא, וגם בזוחלין<sup>82</sup>, והיינו, שגם בטיפה אחת ישנה כל איכות המעיין, ולכן, כאשר האדם מעמיד את עצמו בציור של נקודה, אזי יכולה אפילו נקודה — טפה אחת — לטהר אותו; העובדה שאין זה אפשרי בפועל — היא רק מצד האדם (בגלל החסרון שלו, או בגלל מעלתו), אבל מצד המעיין — הרי הוא מטהר בכל שהוא ובזוחלין.

וכאמור — ענין זה התחיל ע"י הבעש"ט, ואילו כל מה שהי' לפנ"ז — החל מזמנו של דוד המלך, שכבר אז הי' לימוד פנימיות התורה, ועאכו"כ בזמן התנאים, ועאכו"כ שבזמן האריז"ל הי' כבר לימוד פנימיות התורה (עם ההגבלות שהיו אז) — הי' רק הכנה לזמן של גילוי פנימיות התורה ע"י הבעש"ט (כמו בשני הענינים שלפנ"ז: ההכנה למ"ת ע"י המצוות שקיימו האבות, וההכנה למעמד ומצב ד"קיימא סיהרא באשלמותא" בזמן דוד ושלמה ע"י הדורות שלאחרי מ"ת, כאשר קיום המצוות פעל כבר בדבר הגשמי).

אמנם, גמר ושלמות ענינו של הבעש"ט יהי' רק לעתיד לבוא — כאמור לעיל (ס"ו) שגם כללות הענין דמ"ת יושלם כאשר יקויים היעוד "ואולך אתכם קוממיות", וכן גמר ושלמות ענינו של דוד המלך יהי' לעת"ל, בימות המשיח, וכן בנוגע לענין ד"פוצו מעינותיך חוצה", ששלמותו יהי' כאשר "אתי מר", דא מלכא משיחא, בקרוב ממש, במהרה בימינו.

\* \* \*

82) רמב"ם הל' מקוואות פ"ט ה"ח. תוש"ע יו"ד רסר"א. וראה גם תו"מ חל"ו ע' 187. וש"נ.

## הוספה

### א

ב"ה, אסרו חג הסוכות, תשל"ו  
ברוקלין.

משפחת ... – שליט"א

נצטערתי להשמעה מפטירת הו"ח אי"א נוי"נ כו' מו"ה ... ע"ה.  
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.  
ומכאן ולהבא אך טוב וחסד ימצא אתכם תמיד כל הימים.  
בכבוד ובברכה.

ידועה הודעת תורתנו תורת אמת אודות גודל החשיבות והיוקר של חיי  
בני"י, אפילו חיי שעה ורגע,  
ועד שציוותה תורה שאפילו כהן גדול ביום הכיפורים בקדש הקדשים –  
יוצא משם בשביל פקו"נ ואפילו בשביל חיי שעה ואפילו באם ספק בדבר.  
ואשרי חלקם ומצוה גדולה ורבה עשו בהשתדלותם ועשייתם להאריך  
חיינו דהנ"ל לכו"כ ימים שבועות וגם חדשים.  
ויה"ר שמתוך הרחבה בגו"ר – יעשו בהפצת תורתנו תורת חיים ומצותי  
ובאופן דמוסיף והולך ואור.

### ב

[י"א שבט, ה'תשל"ו]

להערת כתי"ר שבענין הירושה – בכל שעל באה"ק הוא ג"כ בתוקף  
דירושלים (משא"כ – בנוגע לקדושה),

### ב

מצילום כתי"ק. מענה למו"ה א"א הכהן יאָלעס, על גליון מכתב מיום ג' בשלח [י"א שבט]  
ה'תשל"ו. אגרות נוספות אליו – אג"ק ח"ל אגרת יא'שנג, ובהנסמן בהערות שם.  
להערת כתי"ר: במכתבו: אברר יסוד דבוני להפס"ד של ע"ב זקן בהתוועדות\*: בדין קדושת  
הארץ יש מדרגות, אבל בדין ירושה, כל מדרך כף רגל בהארץ שוה. ובוזה אין חילוק בין  
ירושלים העתיקה ובין איזה שעל באשקלון.

(\* בהתוועדות יו"ד שבט הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר, ע"ב רבנים (כמנין הסנהדרין –  
ראה סנהדרין פ"א מ"ו ובתפא"י שם) יחליטו ויפסקו – במעמד כו"כ עשירות מישראל – אודות  
שייכותה המוחלטת של ארץ ישראל לבני"י, וכן יקום כו'.

לכאורה **אדרבא** – ירושת הארץ לאברהם ולזרעו ע"ע היא (בנוגע לתפיסת בני"י) **יותר בכל** הארץ מאשר בירושלים: (א) כר"ב דאברהם (ויצחק) עם אבימלך בנוגע לירושלים. (ב) ועיקר – ירושלים **לא** נתחלקה לשבטים. ובב"ק (פב, ב): לרשתה וירושלים לא נתחלקה כו'.

ויש להאריך בזה, אבל המצב דורש הלימוד בטוב ירושלים מצד המוריש, שלילת או"ה על ידה **בהחלט**, דירת כה"ג אך בירושלים **ועוד ועוד**. רגצובי.

## ג

[ד'י טבת, ה'תשמ"ג]

להרוצה, ר"ל, שישרפו גופו לאחר המיתה – יש לומר **ברור ובפשטות** שלהגוף יש לו קיום "ומעין חיים" גם לאחר סילוק הנשמה, וכל זמן שלא נרקב הגוף לגמרי, חלק מהנשמה קשור בו.

וכל המצוה או מסכים לשריפת גופו – ה"ז הסכמה לשרוף חלק מהנשמה – מעין שריפת אדם חי (אלא שלא כולו אלא חלקו) (אכזריות מאין כמוה), ואפילו בשרוף נשמת עצמו ר"ל, ומצדיק עצמו שלא ידע מה עושה.

להטענה שעוד כמה אנשים עשו כן – הרי אלפי נאצים שרפו אנשים חיים ממש – וביניהם מדענים רופאים, סוחרים, בעלי משפחה וכו'.




---

כר"ב .. לירושלים: ראה פרדר"א פל"ו: "אמרו לו (בני חת לאברהם) אנו יודעים שהקב"ה עתיד ליתן לך ולזעריך את כל הארצות האל, כרות עמנו שבועה שאין בני"י יורשים את עיר יבוס, כי אם ברצונם של בני יבוס, וכרת עמהם ברית כו'" (וראה בארוכה בלקו"ש ח"ל ע' 82 ואילך). רגצובי: נרשם בצידי הגליון.

## ג

להרוצה כו': מצילום כתי"ק. מענה לא' השלוחות ששאלה במכתבה כיצד יסביר הבן לאביו שלא כדאי שישרפו גופתו לאחר מותו.

## ועד הנחות בלה"ק

מכון להוצאה לאור תורת כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

**Lahak Hanochos Inc.** 788 Eastern Parkway, Suite 408, Brooklyn, N.Y. 11213

Tel. (718) 604-2610 Fax. (206) 666-1770 Email: info@lahak.org

ב"ה.

# שהחיינו וקיימנו והגיענו הגיעו מבית הכורך תורת מנחם התוועדויות כרך מב ספר המאמרים תשכ"ז

בספרים אלו שיחות ומאמרים חדשים שלא ראו את אור הדפוס  
שיחות ומאמרים אלו נלקטו אחד אחד מסלילי הקלטה ורשימות שנרשמו  
בשעתם ע"י החוזרים שיחיו, ונשארו בכתובים עד לאחרונה

ספר זה וכן שאר הספרים שבהוצאתינו  
ניתן להשיג בחנויות הספרים המובחרות  
ובחנוות הספרים קה"ת בארה"ב ובאה"ק

מוקדש

לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו

כ"ק אדמו"ר זי"ע



ולזכות

הילדה מרים חנה בת אסתר

לרגל הכנסה לעול המצוות

י"ג סיון, ה'תשע"א

לשנת הצלחה ולאריכות ימים ושנים טובות

ולזכות אחיותי ואחי שיחיו



נדפס על ידי ולזכות הורי וזקני שיחיו